

JAUME BARTUMEU CASSANY
President de Progressistes-SDP

Andorra oberta... o Andorra tancada?

Convé defensar els valors de la Constitució

Fa més d'un any, el 22 de febrer del 2021, el periodista Carles Francino escrivia a *El Periódico de Catalunya* una interessant columna d'opinió que feia referència a l'imperi dels mediocres.

Sense embuts, deia: "Crec que no necessitem els manuals de filosofia per defensar les bondats de l'autocrítica. Ni tampoc per identificar la mediocritat, associada a la recerca d'excuses o culpables per justificar els errors propis. Però amb l'absència del primer i l'abundància del segon, ens surt un retrat bastant ajustat de l'actual panorama polític."

Una contundent descripció que es podria adaptar perfectament, avui, a la situació andorrana.

Amb la situació econòmica que té el país atrapat per les tanelles de l'augment dels preus que han fet saltar pels núvols el cost de la vida, és temps de guanyar eficàcia en l'acció de govern, d'afrontar els debats de fons i de deixar d'anar a la baralla permanentment per por a l'expressió oberta de les diferències tàctiques i estratègiques. En democràcia és més útil parlar que amagar unes discrepàncies que generen ferides cada dia. Però no es vol entendre, perquè el debat obert té el problema que fa emergir les contradiccions i, per tant, obliga a afrontar-les. Per això s'opta pel regne de la dissimulació. I per això també sovint es vol imposar l'autoritat per unanimitat.

Hi ha una preocupant voluntat d'anar cap a una Andorra tancada quan el que vam aconseguir amb la Constitució del 1993 fou, precisament, assentar les bases d'una Andorra oberta.

Ho vam aconseguir amb una ferma disponibilitat al debat i a la recerca d'acords.

Entre les virtuts dels mecanismes de debat, votació i representació democràtics hi ha la capacitat de donar veu a les diferències i d'articular vies d'acord. I quan no es dona sortida a la diversitat acaba passant el pitjor: és el regne de les desconfiances que s'expressen amb la boca petita, de les filtracions interessades, de les travetes més o menys innobles entre els diferents actors, de l'acció dissol-

tiva del soroll a les xarxes, és a dir, dels punts de fuga d'una pau imposada que és el que veiem cada dia allà on regnen les falses unanimitats.

Vanagloriar-se d'haver sumat una majoria per adoptar al Consell General un paquet de mesures per fer més suportable, o menys feixuga, l'encariment brutal dels preus del consum quan no s'ha volgut, o sabut, aconseguir una unanimitat de totes les forces representades al Consell General, és no voler tenir cap debat adreçat a sumar esforços.

Albert O. Hirschman, pres-

tigiós economista que va ser de l'Institut d'Estudis Avançats de Princeton, va identificar dos tipus de problemes polítics: els divisibles i els no divisibles. Els primers són el que es plantegen de la forma disjuntiva "o això o allò altre". Els segons, en la forma "més o menys". Quan els problemes es plantegen de la forma "o això o allò altre" són irresolubles.

I així estem a Andorra aquest estiu del 2022.

El nostre copríncipat parlamentari està profundament fracturat i les relacions del Govern –institució– amb el copríncep episcopal no passen per un bon moment des que s'ha sabut que Espot i Enseñat disposaven des de fa un any d'un informe jurídic sobre la despenalització de la interrupció voluntària de l'embaràs sense haver-lo comunicat al copríncep episcopal. Ni tampoc al Consell General.

A l'edifici Administratiu els portaveus del Govern han posat el pilot automàtic i no surten del guió de fantasia que sembla dissenyat a la factoria Walt Disney.

Totes les respostes descriuen un paisatge de normalitat en què tot està previst i les coses van com han d'anar.

Gairebé cada setmana el discurs que emet el ministre portaveu és tan allunyat de la realitat que resulta absurd. Som davant un exercici retòric de supervivència que va contra el mínim respecte que mereix la ciutadania en qualsevol democràcia.

El que veiem i el que escoltem és irritant.